

۸۴ دے دلی کتلیام دی ۲۵ ویں ورھے گنڈھ دے موقعے تے

- پہلی نومبر ۲۰۰۹ نو پنجابی لکھاری سجا سیٹل دے سلانہ

سما گم وچ ساؤتھ ایشین ریویو میگزین،

پرنس جارج دے نمائندے ولو پڑھیا گیا۔

پنجا پائیا دی دھرت دیس پنجاب، ساڈی اتے ساڈے وھڈیریا

دی جنم تے کرم بھومی ہے۔ دُنیا دے کسے وی کونے

وچ بیٹھا پنجابی آپنے وتن دیا کنسوا ضرور رکھدا ہے۔

اوتھے دی بیتی ہر گھٹنا ساڈے دل دے بہت ہی نیڑو ہوکے

گزر دی ہے۔ اوتھو دی وسیب نال ہوئے دُر وُوہار دی چیس اسپن

اتھے بیٹھے ہوئے محسوس کردے ہا۔ ہو سکدا ہے کہ ایہ سانو

اوس دھرتی دے رِشیا گوروا پیرا فقیر دے اشیواد نال

ملیا وردان ہووے جو سانو انسان بنن وچ سہائی ہو یا

ہے۔ منگھی پیڑا تے درد نو سہوچے جیو جگت وچ صرف

انسان ہی سمجھ سکدا ہے جِنّا کوئی درد زیدا محسوس کریگا

اونا ہی اوہ پرانی انسانیت دے نزدیک ہووے گا۔ گلّ کیہ

ہزارا میل دور وسدیا ہو یا وی ساڈی جند جان تے

روح ساڈے وتن وچ ہی ہندی ہے۔ اَج دا اِکٹھ وی اِک

اسے ترا دا جوڑ ہے جتھے ساڈے وتن نال سبندھت وچارا
 ہوگیا - مین سچ تو پہلا ادارہ ”ساؤتھ ایشین ریویو“
 ولو اس اکٹھ نو آیوجن کرن والی سنسٹھا دا اتے اس
 وچ شرکت کر رہے سارے دوستا دا دھنواد کردا ہا
 اتے ودھائی دیندا ہا جو دورو دورو آپنی رُجھیویا
 بھری زدگی چو سما کڈھ کے اس اہم موقعے تے اکتّر
 ہوئے ہن۔ آپنے وتن دے لوکا دے دُکھ سگھ بارے اس ترا
 دیا گوشٹیا سانو صحت مند دشا ول لجاؤن واسطے سہائی
 ہوگیا -

آج تو ۲۵ سال پہلا اک بہت دل نو سلاؤن
 والی گھٹنا دُتیا دے سچ تو وڈے لوکتنتر منے جاندے بھارت
 دی راجدھانی دلی وکھے، حا کہا دی ملی مُجگت نال پنجابیا
 نال خاص کر کے سگھ بھائیچارے نال واپری سی۔ سن چراسی
 دے نومبر مہینے تن دن بیکسور اتے معصوم لوکا دے کتلیام
 دا تانڈو اس ترا نچیا کہ شیطان وی شرمندہ ہو گیا۔
 قانون دے را کھے کہاؤن والی پولیس انھا وارداتا وچ
 جا حصہ لیندی رہی جا فر تماشبین بن کے کھڑھی دیکھدی
 رہی۔ موقعے دی حا کم جماعت دے نمائندیا دے اشارے

تے جیوئندے لوکا دے گلا وچ ٹائر پا کے اتے لوکا
 دے گھرا نو نشانے بنا کے پیٹول پا کے ساڑیا گیا۔ وڈی
 گتسی وچ بزرگا ، ماوا ، دھیا ، جھینا دی بیہشی ڈھنگ
 طریقیا نال بیازتی تے بیپتی کیتی گئی۔ کج ۲۵ سال بعد
 وی جدو اوہ خوفناک درش یاد آؤندے ہن تا ہر دا کسب
 جاندا ہے۔ اس گھٹنا اگے اتہاس وچ ابدالی، نادر شاہ تے
 تیمور لنگ دی کتلوگارت وی مدھم پے جاندی ہے۔ جھلا اوہ
 تا لٹیے ہمسلا نور باہرو آئے ہی اس کم واسطے سن۔ اونا
 دا ساڈے نال کیہ رشتہ ہو سکدا سی۔ پر ایہ حا کم سرکار
 اہنسا تے گاندھی پُجاری حکومت سی، جسدے کیتے کارنامیا
 نے کُھشونت سنگھ جھے سرکار پرست دے وی مچھلیکھے چکناچور
 کر دتے سن۔ سرکاری انکڑیا مطابق ۲۸۰۰ لوکا دی جان
 گئی۔ پر اصلی انکڑے اس تو کتے وڈھ دسے جاندے ہن۔
 کروڑا دی جانداد اُجاڑ دتی گئی۔ اس ترا دیا پنجابیا
 جا سکھا نال خوفناک گھٹناوا ہندوستان دے ہورنا
 وچ وی دہرائیا گتیا۔ اوس ویلے دے ہون والے پردھان
 منتری راجیو گاندھی نے اس ساری گھٹنا نو صرف ایہ
 کہہ کے ٹال دتا کہ ”جدو وڈا درخت ڈگدا ہے تا دھرتی

ہلڈی ہی ہے۔“ - جھاو ایہ کہ ایہ کوئی جگھو باہری گل
 نہین ہوئی۔ کڈی نیتکتا تو گری ہوئی گل ہے۔ اس بندے
 نے ایہ گل آکھ کے کنا جڈا مذاق انسانیت نال
 کیتا ہے۔ لوکا نے دُنیا دے کونے کونے وچ سرکار
 نو چھٹکار پاون لئی اس دے خلاف روس دکھاوے کیتے۔
 ساتھی ہر دیال بینس دی اگوائی ہیٹھ نسل واد اتے چاشنزم
 خلاف بنی جتھیندی پیپلز پھرنٹ / عیسوی آئی. ڈی. سی.‘
 نے پپہلکمین کر دیا کنیڈا وچ وینکوور تے ہور تھوا
 تے ہندوستانی سفارت خانیا اگے اس انٹرنگھی کارے
 دے ورودھ وچ پکٹ لائینا لایا اتے سارے کنیڈا وچ
 اسدے خلاف روس ریلیا کیتیا۔ کنیڈا تو باہری ساتھی
 ہر دیال بینس دی اگوائی تھلے امریکہ، برتانیہ تے
 کیریبین ملکا وچ میٹنگا مزاہریا راہین ہندوستان سرکار
 دی اس کرتوت نو ننگیا کیتا گیا۔ سانو اس گل دا
 مان ہے کہ اسین اس سنسٹھا نال رل کے اس کالے کارے دا
 ڈٹ کے ورودھ کیتا۔

آج ۲۵ سال بیت جان بعد وی اس گھٹنا دا شکار
 ہوئے لوک جنھا دیا زندگی برباد ہو گئی سن اوہ نیا

دی منگ کر رہے ہن۔ پر اونا نو ایہ نیا اچے تک
 نہین ملیا اتے نہ ہی ملن دی کوئی آس نظر آؤندی ہے۔
 کئی کمیشن بھلے گئے پر پرناہ اوٹھے دا اوٹھے ہی ہے۔ مجرم
 کھلے شریام دن دناؤندے گھم رہے ہن۔ لوکا دے
 زخما تے ہور لون مچکن لئی سمین سمین منگھتا دے خلاف
 اس گھناؤنی کروتوت کرن والے انھا قاتلا نو شاباش دین
 لئی سرکار آپے منتری منڈل وچ جگہ دے کے اونا نو نواز دی
 ہے۔ ایہ سمین دیا سرکارا دا لوکا نال ہور وی جڈا مذاق
 ہے۔ اس ترا دیا گھٹناوا لج بھارت وچ ہر تھا واپر
 رہیا ہن۔ گجرات، کشمیر، بہار، آسام، اڑیسہ، ناگالینڈ،
 میورام آد صوبیا وچ دھرما ، ذاتا اتے علاقیا
 دیا ونڈیا پا کے حاکم جماعتا آپنا الو سدھا کر رہیا
 ہن۔ اکھنڈتا جا سیکولر تا دے نام ہیٹھ سرکارا اس
 بے انصافی دے خلاف جدو جیہد کر رہے لوکا نو اتواوی
 گردان کے اونا دا کتلیام کر رہیا ہن۔ لج جے دیکھیا
 جاوے تا سبھ تو وڈی اتواوی سنسٹھا ہندوستان دی سرکار
 ہے جسے اپنے ۶۲ سالا دے راج وچ ہی انگریجا دے ۲۰۰
 سال دے راج نالو دگنے تو وی وڈھ وار ہندوستان

دے لوکا اُتے فوج نال حملہ کیتا ہے۔ دُنیا دے اتہاس
 وِچ ایہ پہلی وار سی جدو کسے مُلک دی آپنی چھوڑ لوکا
 دے دھارمک سٹھان ڈھاہن لئی ورتی گئی ہووے ایہ سب کجھ
 سرکار نے فر قو کھچو تان نو ودھاؤن لئی کیتا سی۔ آج
 امریکہ ولو آیا ہر پیغام حکم کر کے منیا جا رہیا
 ہے۔ دیس دی پر جھوستا گلوبلائجیشن دے نا ہیٹھ داء اُتے
 لا دتی گئی ہے۔ نوجوان پیڑھی نو کوئی سیدھ نہیں دتی جا
 رہی۔ ساڈیا جڑھا کھو کھلیا کرن واسطے نشیا دی بھر مار
 ہر پاسے دکھائی دندی ہے۔ قوما اُتے گھٹ گنتیا دے
 بارے کوئی پالیسی نردھارت نہیں ہے۔

میرے دیس واسیو جس دیس وِچ پیدا ہوئے انسان نو اوتھو
 دا حاکم ڈھانچہ روٹی، کپڑے، مکان دے نال اوسدی پڑھائی،
 صحت لئی ڈاکٹری سہائتا، پروارک لوڑا آد بنا کسے وکرے،
 ڈر جا جھجک تو مہیا نہیں کر سکدا، جو حاکم ڈھانچہ
 کسے دی جان اُتے مال دی را کھی نہیں کر سکدا، اوس
 نو بدلنا سمین دی منگ ہندی ہے اُتے اوسنو راج کرن
 دا کوئی حق نہیں ہونا چاہیدا۔ آج بھارت وِچ بھاویں میڈیا ایہ
 پرچار نو اُجھار رہیا ہے کہ ایہ دیس آرتھکٹا پکھو بہت

ترقی کر رہیا ہے پر دیس دی ۷۸ فی صدی جن-سنکھیا سرکاری
 نردھارت کیتھی ہوئی غریبی لائن دے ہیٹھا وِس رہی ہے۔ اِک
 پاسے دُنیا دے سچے تو وڈے دھناڈھ اِس مُلک وِچ پیدا
 ہو رہے ہن دُوجے پاسے ارچن سین گپتا دی رپورٹ
 مطابق ۸۳.۶ کروڑ لوکا کول ۲۰ روپے تو زیادہ نہیں ہن
 روز دی زندگی نو جیون لئی۔ سانو رل کے سوچن
 دی لوڑ ہے کہ سہی ارتھا وِچ اسین اپنے دیس نو اِک
 منگھتاوادی دیس کیویں بنا سکدے ہا۔ لچ دے دھنیا پکھی
 ڈھانچے نو بدل کے لوکا پکھی کیویں بنا سکدے ہا۔ تا
 جو سن ۸۴ ورگے ساکے مڑ کے نہ دہرائے جان۔

ساڈا وِچار ہے کہ بھارت بھگومی دیس ہے۔ بھارت وِچ جتھے
 اسین پنجابی قومیت والے لوک ہا اوتھے ہور قوما جویں بنگالی،
 مراٹھی، تامل، گجراتی، بہاری آد قوما وسدیا ہن۔ قوما
 نو ہندوستان وِچ کیہ حق ہن؟ گھٹ گنتیا دے کیہ حق
 ہن؟ قوما اتے گھٹ گنتیا دے مثلیا نو سچے تو پہلے
 حل کرن والے مدعییا وِچ گنتا چاہیدا ہے۔ تا جو
 ہر قوم آپو اپنی بھاشا، درشن، سبھیاچار دا وکاس کر سکے۔
 جے اسین اپنے حق لینے چاہندے ہا تا سانو ہورنا

دے ہگا واسطے کھڑھنا چاہیدا ہے۔ ان نجرے ٹو ونا سہ

دے ہگا واسطے کھڑھنا چاہیدا ہے۔ ان نجرے ٹو ونا سہ

د

نجرے ٹو الل اند الل ڈور ونا اند ونا ڈور الل دے

سدھانت تے سانو چلنا پویگا۔ جے اسین چاہندے ہا کہ

سہ

سانو ساڈے دھرم، ذات جا قوم کر کے وکرانہ ہووے تا
سانو ہر ترا دے ہو رہے وکرے دے خلاف جدو۔ جیہد

کرنی ہوویگی تے اسے وچ ہی ساڈے اپنے ہگا دی زامنی
ہے۔ کوئی وی انسان کسے اکیدے وچ وشواس کرے ایہ اوسدا
جماندرو حق ہے۔ سانو اپنے گورومنی ورثے اتے درشن تو

سیدھ لے کے انھا مدعییا اُپر وچار کر کے حل لھنے
چاہیدے ہن۔ ہندوستان دے لوکا دے پیرنا سروت تے

ستیکاریوگ شہید جگت سنگھ نے کیہا سی ایہ جدو۔

جیہد اُدو تک جاری رہیگی جد تک بندے ہتھو بندے دی
لُٹ کھسٹ ختم نہین ہو جاندی۔ جسنے اس انساویں سماج
لُٹ

نو جنم دتا ہے۔ آؤ سجا کٹھے ہو کے اپنے بزرگا
دے ہزارا سالا دے تجربے تو سیدھ لے کے اک نویں
ہندوستان دی اُساری وارے سوچیئے۔ اوہ دیس جتھے کوئی لُٹ
کھسٹ، کوئی زبر، مچکھ، بیماری نہ ہوئے۔ اوہ دیس جتھے کسے
کھس

وی انسان نال اوسدے جنم، ذات جا دھرم کر کے فرقو وکرا
نہ ہوئے۔ آؤ اجیہا خوبصورت ہندوستان اُساریئے جو ہندوستانی
حا کما ولو لایا ہو یا ہر کلنک سدا لئی دھو دیوے۔ اجیہ
ہندوستان سہوچی منگھتا دی مگھتی نو اریپت ہوئے گا۔ جس
ہند

وچ ہر سویر اک نوی آس تے اُمنگ لے کے آویگی
وچ

تے سہوچی کائنات منگھتی جڈیا نو پورا کرن لئی تپیر

رہیگی آؤ اسے وتن دی سرچنا واسطے رل کے یتن کریئے!!!
 تے سوچی کائنات منگھی جذبیا نو پورا کرن لئی تتپیر
 وچ ہر سویراک نوی آس تے اُمنگ لے کے آویگی
 ہندوستان سوچی منگھتا دی مکتی نو اریپت ہووے گا۔ جس
 حاکما ولو لایا ہویا ہر کلنک سدا لئی دھو دیوے۔ اجیہا
 نہ ہووے۔ آؤ اجیہا خوبصورت ہندوستان اُساریئے جو ہندوستانی
 وی انسان نال اوسدے جنم، ذات جا دھرم کر کے فرقو وکرا
 کھسٹ، کوئی زبر، مچکھ، بیماری نہ ہووے۔ اوہ دیس جتھے کسے
 ہندوستان دی اُساری وارے سوچیئے۔ اوہ دیس جتھے کوئی لٹ
 دے ہزارا سالا دے تجربے تو سیدھ لے کے اک نویں
 نو جنم دتا ہے۔ آؤ سجا کھے ہو کے اپنے بزرگا
 لٹ کھسٹ ختم نہیں ہو جاندی۔ جسنے اس انساویں سماج
 جیہد اوو تک جاری رہیگی جد تک بندے ہتھو بندے دی
 ستیکاریوگ شہید جگت سنگھ نے کیہا سی ایہ جدو۔
 چاہیدے ہن۔ ہندوستان دے لوکا دے پریرنا سروت تے
 سیدھ لے کے انھا مدعییا اُپر وچار کر کے حل لھئے
 جماندرو حق ہے۔ سانو اپنے گورومہی ورثے اتے درشن تو
 ہے۔ کوئی وی انسان کسے اکیدے وچ وشواس کرے ایہ اوسدا

کرنی ہوویگی تے اسے وِچ ہی ساڈے آپنے ہِگا دی زامنہ
سانو ہر ترا دے ہو رہے وِکرے دے خِلاف جدّو۔ جیہد
سانو ساڈے دھرم، ذات جا قوم کر کے وِکرا نہ ہووے تا
سدھانت تے سانو چلنا پویگا۔ جے اسین چاہندے ہا کہ
نِجّے ٹو الل اند الل ڈور ونا اند ونا ڈور الل دے